

Ekitabo kya Danyeri - Ennamba kikumi mu emu

Omubaka w'Endagaano: Okuva ku Kutukuzibwa okutuuka ku Kusengejja

Jeff Pippenger

2024-02-29

Sabbiiti gye Kristo yakakasa endagaano eyayimirira ekiseera okuva ku kubatizibwa kwe okutuusa lwe Kristo mu Weema Entukuvu ey'omu ggulu yayimirira nga Sitefano akubibwa amayinja.

Naye ye, ng'ajjudde Omwoyo Omutukuvu, n'atunuulira waggulu mu ggulu n'obunyiikivu, n'alaba ekitiibwa kya Katonda, era Yesu ng'ayimiridde ku mukono ogwa ddyo gwa Katonda; n'agamba nti, Laba, ndaba eggulu ligguddwawo, n'Omwana w'omuntu ng'ayimiridde ku mukono ogwa ddyo gwa Katonda. Awo ne baleekaanira waggulu n'eddoboozi ddene, ne baziba amatu gaabwe, ne bamusitukirako bonna mu kimu, ne bamusuula ebweru w'ekibuga, ne bamukuba amayinja; abajulizi ne bateeka ebyambalo byabwe wansi w'ebigere by'omuvubuka eyitibwa Sawulo. Ne bakuba Stefano amayinja, ye n'akoowoola Katonda ng'agamba nti, Mukama Yesu, twala omwoyo gwange. N'afukamira, n'akaaba n'eddoboozi ddene nti, Mukama, toobatekako omusango gw'ekibi kino. Bwe yamaze okubigamba bityo, n'asinzira. Ebikolwa by'Abatume 7:55-60.

Bwe baakuba Sitefano amayinja era Mikaeri n'ayimirira, enjiri n'egenda eri Ab'amawanga, kubanga okutuusa mu kiseera ekyo enjiri yali ekoma ku Bayudaaya bokka.

Awo malayika n'agamba nti, 'Alikakasa endagaano n'abangi okumala wiiki emu [emyaka musanvu].' Emyaka musanvu oluvannyuma lw'Omulozi okutandika obuweereza bwe, Enjiri yalina okubuulirwa naddala eri Abayudaaya; emyaka esatu n'ekitundu Kristo ye yennyini n'abuulira; oluvannyuma Abatume ne babuulira. 'Mu wakati wa wiiki alikomya ssaddaaka n'ebiwewayo.' Danyeri 9:27. Mu ntandikwa ya mwaka gwa A.D. 31, Kristo, ssaddaaka entuufu, yawebwayo ku Kalivari. Awo ekitimba eky'omu Yeekaalu ne kiyulibwa mu bibiri, nga kiraga nti obutukuvu n'omugaso ogwali mu nteekateeka y'okuwaayo ssaddaaka byali biveewo. Ekiseera kyali kituuse ssaddaaka n'ebiwewayo eby'ensi okukoma.

Eyo wiiki emu—emyaka musanvu—yaggwa mu A.D. 34. Awo bwe baakuba Stefano amayinja, Abayudaaya ne bakakasa ddala okugaana kwaabwe Enjiri; abayigirizwa abaasaasaanyizibwa olw'okutulugunyizibwa 'ne bagenda wonna nga babuulira Ekigambo' (Ebikolwa 8:4); era oluvannyuma lw'akaseera katonu, Saulo omutulugunya n'akyuka, n'afuuka Paulo, omutume eri Ab'amawanga. *The Desire of Ages*, 233.

Mu mwaka ogwa 34, wiiki entukuvu (ennaku 2520) yaggwa, era Isirayiri ey'edda yawukana ne Katonda; ekiseera ky'ekisa kyabwe kyali kiggaddwa ddala. Mu kiseera ekyo, ekibonerezo ku Isirayiri ey'edda olw'okugaana endagaano n'olw'okubamba ku musaalaba Omwana wa Katonda, kyayimirira okusalirwa omusango gwa Katonda ogw'okutuukiriza. Katonda, mu kisa kye ekinene eky'okugumiikiriza, yalwawo okuzikirizibwa kwa Yerusalemi okutuusa ku kuzingibwa n'okuzikirizibwa ebyabaawo mu 66 AD okutuuka mu 70 AD.

Emisoka mu kitabo kya Danyeri essuula ey'omwenda, egyalaga wiiki mwe Kristo yakakasa endagaano, era galaga nti Loma ey'abapagani (omulangira anajja) ejja kuzikiriza ekibuga n'ekifo ekitukuvu; naye Katonda, mu kisa kye eky'obugumiikiriza obuwanvu, yabawa abaana ba Isirayiri ab'edda ebbanga ery'okuwulira Enjiri ne basalawo, nga bwe baakikola bajjajja baabwe mu bbanga ery'emyaka musanvu ery'okuweereza kwa Kristo n'abayigirizwa wakati mu bo.

Oluvannyuma lw'emyaka nga amakumi ana okumpi Kristo ye kennyini bwe yalangirira okuzikirira kwa Yerusaalemi, Mukama yalwisa okuleeta ebibonerezo bye ku kibuga n'eggwanga. Kyewuunyisa ennyo obugumiikiriza bwa Katonda eri abagaanyi enjiri ye n'abo abaamutta Omwana we. Olugero lw'omuti ogutalina bibala lwalulaga engeri Katonda gye yakolamu n'eggwanga ly'Abayudaaya. Ekiragiro kyali kivudeyo nti, 'Mutemule; lwaki libazibiza ettaka?' (Luke 13:7) naye kisa kya Katonda kyakirekeraawo akaseera akaddako katono. Waliwo bakyali bangi mu Bayudaaya abataamanyanya omutindo n'omulimu gwa Kristo. Era abaana tebaali baganyuddwa emikisa wadde okuweebwa ekitangaala kye bazadde baabwe baali baagaanye. Mu kubuulira kw'abatume n'abo be baali bakolagana nabo, Katonda yandireese ekitangaala kimasamase ku bo; bandikiriziddwa okulaba engeri obunnabbi bwe bwatuukirira, si mu kuzalibwa n'obulamu bwa Kristo byokka, naye ne mu kufa kwe era n'okuzuukira kwe. Abaana tebasalirwangako omusango olw'ebibi bya bazadde baabwe; naye bwe baafuna okumanya kw'ekitangaala kyonna ekyawa bazadde baabwe ne bagaana ekitangaala ekyongerako kye baawaweebwa bo bennyini, ne beetaba mu bibi bya bazadde baabwe, ne bajjuza ekipimo ky'obutali butuukirivu bwabwe.

Okugumiikiriza kwa Katonda eri Yerusaalemi kwakakasiza ddala Abayudaaya mu butakenenya bwabwe obw'obukakanyavu. Mu bukyayi n'obukambwe bwe baalina eri abayigirizwa ba Yesu, baagaana ekiteeso eky'enkomerero eky'ekisa. Awo Katonda n'abaggyaako obukuumi bwe era n'aggyawo amaanyi ge ag'okuzibira Setaani n'abamalayika be, n'eggwanga ne lissigibwa mu buyinza bw'omukulembeze gwe lyeyalondawo. Abaana baalyo baanyooma ekisa kya Kristo, ekyandibayambye okufuga obwegomba bwabwe obubi; kaakano obwo ne buba abawanguzi. Setaani yazuukusa mu mitima obwegomba obukambwe ddala era obuyononefu ennyo. Abantu tebaakozesa magezi; baali basukkiridde okutegeera, bafugibwa okwesala amangu n'obusungu obuzibe amaso. Mu bukambwe bwabwe ne babeera ba Setaani ddala. Mu maka ne mu ggwanga, mu ba waggulu n'aba wansi bonna, mwaliwo okwekengera, obuggya, obukyayi, obutabanguko, okujeema, n'obutemu. Tewali kuwerinda wonna. Abemikwano n'ab'oluganda baalyazamanyagananga. Abazadde ne batta abaana baabwe, n'abaana ne batta abazadde baabwe. Abafuga abantu tebaalina maanyi ga kufuga bo bennyini. Obwegomba obufugibwa ne bubafuula abakambwe. Abayudaaya baakkiriza obujulizi obw'obulimba okusalira omusango Omwana wa Katonda ataliiko musango. Kati ebiwawaabya eby'obulimba ne bifuula obulamu bwabwe obutakakasa. Mu bikolwa byabwe baabadde bamaze ebbanga bungi boogera nti: 'Muggye Omutukuvu wa Isirayiri mu maaso gaffe.' Isaaya 30:11. Kati kye baayagalanga ne kiweebwa. Okutya Katonda tekwakyabakankanya. Setaani yali ku mutwe gw'eggwanga, era abakungu abasinga ab'obwannansi n'ab'eddiini baali wansi w'obuyinza bwe. Olutalo Olukulu, 27, 28.

Nga Omubaka w'Endagaano, Kristo yasooka okuweereza Abayudaaya bokka. Mu mwaka gwa 34, mu kiseera Stefano bwe yakubibwa amayinja, Enjiri ne yatuuka eri Abaamawanga, era ekiseera

eky'okukola ekibonerezo kya Katonda ne kituuka; newankubadde Katonda, mu kisa kye, n'akyimiriza okutuukirizibwa kwakyo okumala nga emyaka nga ana.

Nga Omubaka w'Endagaano, mu kutuukirizibwa kwa Malaki essuula esatu, Kristo yatukuza yeekaalu emirundi ebiri. Yabikola mu kiseera ekyayawulibwa ddala eri abantu b'Endagaano abaali mu kiseera ekyo nga balekebwa era bagobebwa, era n'eri abo abaali bajja okufuuka abantu abaalondeddwa abapya. Bwe kyaggwa ekiseera ekyo, ekiseera ky'omusango gwa Katonda ogw'okutuukirizibwa ne kitandika. Yokaana Omubatiza ye yali omubaka eyateekateeka ekkubo eri omulimu gwa Kristo ogw'okuleetaawo abantu abaalondeddwa abapya be yayingira nabo mu ndagaano.

Entukuzibwa Yeekaalu ebyaliwo emirundi ebiri byali by'okulabirako eby'okuyigiriza ebyalaga omulimu gwa Kristo ogw'okutukuza yeekaalu y'emmeeme. Bwe yatuuka mangu ddala Omubaka w'Endagaano mu Malaki essuula esatu, yatukuza era n'asunsula abaana ba Leevi, olw'ekigendererwa ky'okuleeta ekiweebwayo, nga bwe kyali mu nnaku ez'edda.

Naye ani ayinza okuvumirira olunaku lw'okujja kwe? Era ani aliyimirira bw'alirabika? Kubanga ye ng'omuliro gw'omusaanizi, era ng'ensabuni y'abayonzi: Era alituula ng'omusaanizi era omutukuzi wa ffeeza; era alitukuza abatabani ba Lewi, n'abalongoosa nga zaabu ne ffeeza, balyoke bawaya eri Mukama ekiweebwayo mu butuukirivu. Awo ekiweebwayo kya Yuda ne Yerusaalemi kibeere kisaanyusa eri Mukama, nga mu nnaku ez'edda, era nga mu myaka egyasooka. Malaki 3:2-3.

Malaki essuula essatu, n'okutukuza kwa Yeekaalu emirundi ebiri, biraga okutuukirizibwa kw'okukkiriza kw'atabani ba Leevi, nga ky'atuukiriza Omubaka w'Endagaano. Okutuukirizibwa kw'okukkiriza kw'atabani ba Leevi kuyimirirwa mu kutukuza kwa zzaabu.

"Kirina okubaawo, eri buli muntu alina obuyinza bwonna mu sanitariyamu, okugondera okwagala kwa Katonda, okwewombeeka, n'okuggulawo omutima eri okukosa okw'omuwendo okuva mu Mwoyo wa Kristo. Ezaabu eyayisiddwa mu muliro ekitegeeza okwagala n'okukkiriza. Abangi kumpi tebalina kwagala. Okweesigira bo bokka kuziba amaaso gaabwe eri obwetaavu obunene bwe balina. Waliwo obwetaavu ddala obw'okukyusibwa buli lunaku eri Katonda, n'obumanyirivu obupya, obuzama, era obw'obulijjo mu bulamu obw'eddiini." Obujulizi, voliyumu 4, omuko 558.

Malaki essuula esatu, n'okutukuza Yeekaalu emirundi ebiri, bikiikirira okutuukirirwa kw'okutegeera ku kwongezebwa kw'okumanya mu abo ab'amagezi, be baana ba Lewi, ekyo ekituukirizibwa Omubaka w'Endagaano. Okutuukirirwa kw'abaana ba Lewi kukiikirizibwa mu kutukuzibwa kw'efeeza.

Ebigambo bya Mukama bigambo ebirongoofu: ng'effeeza eyagezesebwa mu ttanuulu ly'ettaka, eyatukuzibwa emirundi musanvu. Zabbuli 12:6.

Omubaka w'Endagaano yalina okutukuza batabani ba Lewi ng'effeeza ne zaabu. Ekigambo kya Katonda kye kinaaza, kubanga okunaazibwa kwe kwo okulangirirwa nga mutuukirivu era okutukuzibwa.

Obatukuze mu mazima go: ekigambo kyo kye mazima. Yokaana 17:17.

Yokaana Omubatiza ye yali omubaka eyateekateeka ekkubo eri Omubaka w'Endagaano mu kutuukirizibwa okusooka kwa Malaki essuula esatu, era obubaka bwe mu nsonga eyo bwalina enjuuyi ennya. Omulimu gwe gwalimu okulambulula omulimu gw'okutukuza ogwali okutuukirizibwa Omubaka w'Endagaano, era nti omulimu ogw'okutukuza ogwatuukirizibwa gwalabisibwa ng'ekikolwa eky'okuyerula oluggya. Yalaga nti abantu abaali abalonde edda mu kiseera ekyo baali nga balekebwa. Era yaleeta obubaka bwa Laodikiya eri abantu ba Katonda, n'abalaga ebibi byabwe n'ebibi bya bajjajjaabwe. Ebyo byonna yabiteeka mu mulamwa gw'obusungu obujja." Omulimu gw'omubaka eyateekateeka ekkubo gwalaga nti gwakolebwa omuntu ataasomeranga mu nteekateeka y'eby'ensomesa ey'abantu abaali balekebwa.

Mu Yokaana Omubatiza, Mukama yalonda omubaka okumuteekateekera ekkubo lye. Yali asaanidde okuwa ensi obujulizi obutatyamu mu kunenya era n'okulangira ekibi. Luka, ng'ayogera ku kigendererwa kye n'omulimu gwe, agamba nti, 'Era anagenda mu maaso ge mu mwoyo n'amaanyi ga Eriya, okuzza omutima gw'abazadde eri abaana, n'abajeemu eri amagezi g'abatuukirivu; okutegekera Mukama abantu abamutegekeddwa' (Luka 1:17).

"Abamu ku Bafalisaayo n'Abasaddukaayo bangi ne bajja eri Yokaana okubatizibwa, n'abagamba nti, 'Mmwe olulyo lw'ennyoka, ani yabalabula mudduke okuva mu kiruyi ekigenda okujja? Kale muzaale ebibala ebisaanira okwenenya; so temwogere mu mitima gyammwe nti, Tulina Ibulayimu kitaffe: kubanga mbagamba nti, Katonda asobola okuva mu mayinja gano okuzuukiza abaana eri Ibulayimu. Era kaakano ensuula eteekeddwa ku mizi gy'emiti; kale buli muti ogutaleeta bibala birungi gusalibwa ne gusuulibwa mu muliro. Nze mbabatiriza n'amazzi olw'okwenenya; naye oyo ajja ennyuma wange wa maanyi okusinga nze, engatto ze sisaanira na kuzitwala: ye alibabatiriza n'Omwoyo Omutukuvu era n'omuliro; ekikokyo kye kiri mu mukono gwe, era alirongoosa ddala olugyero lwe, n'akuŋŋaanya eŋŋaano ye mu gwanika; naye amalagala alibyokya mu muliro ogutazikira' (Matayo 3:7-12)."

Eddoboozi lya Yokaana lyayogerera waggulu ng'ekkondeere. Omulimu gwe gwali nti, 'Laga abantu bange obujeemu bwabwe, n'ennyumba ya Yakobo ebibi byabwe' (Isaaya 58:1). Teyali asomeddwa mu masomero ga bantu. Abasomesa be baali Katonda ne eby'obutonde. Naye waali wetaagibwa omu okutegeka ekkubo mu maaso ga Kristo, ow'obuvumu obumala okufuula eddoboozi lye liwulirwe ng'abannabbi b'edda, ng'ayita eggwanga erimenye empisa mu kwenenya. Selected Messages, ekitabo 2, 147, 148.

William Miller ye yali omubaka ow'okubiri eyategekera Omubaka w'Endagaano ekkubo, era Miller yennyini n'omulimu gwe byali byafaananyizibwa Yokaana Omubatiza.

Enkumi za bantu zaatwalibwa okukkiriza amazima agabuulibwa William Miller, era abaweereza ba Katonda baayimusibwa mu mwoyo n'amaanyi ga Eriya okulangirira obubaka. Ng' Yokaana, eyagenda mu maaso ga Yesu, abo abaabuulira obubaka buno obunyikivu baawulira nga basindikiriddwa okuteeka ensuufu ku mizi gy'omuti, era okuyita abantu okuzala ebibala ebisaanira okwenenya. Early Writings, 233.

Abayudaaya abajjula empaka mu biro bya Kristo baakulembeddwamu okwesiga obubaka obw'ekyamu ku Masiya. "Masiya" mu Lwebbulaniya ye "Kristo" mu Luggereeki, ekitegeeza "omusiigibwa amafuta".

Ekigambo Katonda kye yatumira eri abaana ba Isirayiri, ng'abuulira emirembe mu Yesu Kristo: (ye Mukama wa bonna:) Ekigambo ekyo, njogera, mmwe mukimanyi, ekyayogerwa mu Yudaya yonna, ne kyatandikira e Ggaliraaya, oluvannyuma lw'obatizo Yokaana lwe yabuulira; Katonda bwe yafukako Yesu ow'e Nazaleti Omwoyo Omutukuvu n'amaanyi; n'agendagenda ng'akola ebirungi, ng'awonya bonna abanyigirizibwa Setaani; kubanga Katonda yali naye. Ebikolwa 10:36-38.

Byombi "Mesiya" ne "Kristo" bitegeeza "owasiigwako amafuta". Kristo yasiigibwa amafuta mu kubatizibwa kwe, kale mu ngeri entuufu teyali Mesiya newaakubadde Kristo okutuusa ku kubatizibwa kwe. Okubatizibwa kwe, mu bunnabbi, kwatagana n'okukkira kwa omulayika mu Kitabo ky'Okubikkulirwa essuula eya kkumi, eyakkira nga 11, Agusito 1840, era kwatagananso n'okukkira kwa omulayika ow'amaanyi mu Okubikkulirwa essuula ey'ekumi n'omunaana, eyakkira nga 11, Septemba 2001. Obubonero obusatu obw'obunnabbi bulambulula okulabisibwa kwa Mwoyo Mutukuvu mu emvula ey'oluvannyuma.

Abayudaaya abawakanawakana baanywera ku kitegeera ekikyamu, obubaka bw'obunnabbi obw'obulimba obwagamba nti Masiya analeeta obwakabaka obw'ensi obulabika ddala, we eggwanga lya Isirayiri lyandifugidde ensi yonna. Kyali obubaka obw'obulimba obwasuubiza "emirembe n'obuwangaazi".

Obubaka bwa William Miller bwalimu ebintu ebikulu bibiri. Ekisooka kyali okukozesebwa kw'obunnabbi bw'ebiseera obwalaga nti awatukuvu wali kutukuzibwa, ate eky'okubiri kyali okugaana kwe okunyonnyola kw'Abakatoliki ku kiseera ky'emyaka lukumi, kye Abaprotestanti baali banguyirwa okukkiriza. Endowooza ensobi eyo ku myaka lukumi, nga gitegeezebwa ng'emyaka lukumi egy'emirembe n'obugagga, yalabikirizibwa mu ndowooza ensobi ey'obwakabaka bwa Mesiya eyali ekwatiddwa Abayudaaya abawakana.

Abajulizi abo babiri balambulula obubaka obw'obufere obw'enkuba ey'oluvannyuma obusuubiza 'emirembe n'obugagga' mu kutuukirizibwa okusatu era okusembayo kw'ebyafaayo by'omubaka ateeekateeka Omubaka w'Endagaano ajje mangu ddala mu yeekaalu ye. Obubaka obwo obw'enkuba ey'oluvannyuma obw'obulimba bumanyiddwa nga obubaka bwa 'emirembe n'obutebenkevu', nga bwenjawulo ku bubaka bwa Yokaana Omubatiza eyalaga nti 'buli muti ogutazaala bibala ebirungi gukatibwa ne gusuulibwa mu muliro,' nga 'obusungu obujja' bwe bunaatuuka. Era kino kyategeezebwa ne mu kulambulula kwa Miller nti tewalibaawo emyaka lukumi egy'emirembe, ng'Obukatoliki bwe buyigiriza, kubanga Mukama bw'anaakomawo, alizikiriza ensi olw'okumasamasa kw'okujja kwe.

Era nammwe abatugunyizibwa, muwummule wamu naffe, Mukama waffe Yesu bw'anaalabisibwa nga ava mu ggulu n'abamalayika be ab'amaanyi, mu muliro ogwaka, ng'alanga obusungu eri abo abatamanyi Katonda, n'eri abo abatagondera Enjiri ya Mukama waffe Yesu Kristo; abo abalibonerezebwa okuzikirizibwa okutaggwaawo okuva mu maaso ga

Mukama, n'okuvudde ku kitiibwa ky'obuyinza bwe. 2 Abassessaloniika 1:7-9.

Ababaka babiri abasooka abaategekera Omubaka w'Endagaano okukola endagaano n'abantu abapya ab'aloneddwa, balaga nti obubaka obw'obulimba obwa "emirembe n'obutebenkevu" bw'enkuba ey'oluvannyuma, obwatekebawo mu mulembe ogw'okusatu ogw'ObuAdiventisi bwa Laodikiya, bwategekebwa Setaani okuziyiza ObuAdiventisi bwa Laodikiya mu mulembe ogw'okuna okutegeera ekifo ky'Obusiraamu, nga bwe kiyimiriziddwa mu "Kitalo eky'okusatu."

Mu nkola y'okutukuza erituukirizibwa ku abo abakiikirirwa batabani ba Lewi, oyo ajja oluvannyuma lwa Yokaana Omubatiza alina okusanula ddala n' "okutukuza" olusasa lwe, n'ekiyungu ekiri mu mukono gwe. Omulimu ogwo gukolebwa ng'ayita mu Kigambo kye.

"'Ekisunsuzo kye kiri mu mukono gwe, era anaatukuza ddala oluggya lwe, n'akuŋŋaanya eŋaano ye mu gwanika.' Matayo 3:12. Buno bwali bumwe ku biseera by'okutukuza. Mu bigambo by'amazima, amaguwa gaali gayawulibwa okuva mu eŋaano. Olw'okuba nga baali b'amalala nnyo era beesiiima nga batuukirivu okutuuka n'okugaana okunenzezebwa, era nga baagala ensi nnyo okutuuka n'okugaana obulamu obw'obuwombeefu, bangi ne bamuvaako Yesu. N'abangi bakyakola kye kimu. Leero emyoyo gigezebwa nga bwe baagezebwa abayigirizwa abo mu kkuŋŋaaniro e Kaperunawumu. Amazima bwe lituusibwa mu mitima gyabwe, balaba nti obulamu bwabwe tebukkiriziganya n'okwagala kwa Katonda. Balaba obwetaavu bw'okukyuka kwonna mu bo; naye tebayagala kutandika omulimu ogw'okwegaana. Noolwekyo basunguwala nga ebibi byabwe bikkuliddwa. Bagenda nga banyize, ng'abayigirizwa bwe baava ku Yesu, nga beemulugunya, 'Ekigambo kino kikakafu; ani ayinza okukiwulira?'" The Desire of Ages, 392.

Obubaka bw'enkuba ey'enkomerero ye "mpaka" eziri mu Abakkuki essuula ey'okubiri, era lye bigambo by'amazima ebiyawula obukoko okuva ku ngano. Okuyawula okwo kwe kusengejja okutuukirizibwa Omubaka w'Endagaano. Mu byafaayo by'Abamillerita, obubaka bwa Danyeri essuula munaana, olunyiriri kkumi n'enna, bwaleeta okusengejja bwe bwasooka okulemererwa, era ne buleteeraawo ekiseera eky'okulindirira eky'Abakkuki essuula ey'okubiri n'olugero lw'abawala ekkumi mu Matayo essuula amakumi abiri mu ttaano. Obubaka bw'Enduulu ey'omu ttumbi ly'ekiro bwe bwatuukirira ddala nga Okitobba 22, 1844, bwaleeta okusengejja okw'amaanyi okusinga. Awo lwe kyava Omubaka w'Endagaano n'atuka mangu ne atandika okusengejja n'okutukuza okwasembayo. Ekibiina ekyayita mu kutukuza kw'ebibiri ku bisatu, kyaleemererwa ekya ssatu ne kisindikibwa mu ddungu erya Lawodikiya mu 1863.

Mu byafaayo by'Abamillerite, Abaprotestanti baasooka okusengejjebwa n'ebigambo eby'amazima; oluvannyuma ekibiina ky'obubaka bwa malayika ow'olubereberye ne kisengejjebwa bwe kyatuukako obubaka obukemya obw'okusatu. Naye abo abaali bazimbi b'yeekaalu y'Abamillerite mu myaka amakumi ana mukaaga okuva mu 1798 okutuuka mu 1844, baalemwa ekikebezo eky'okusatu, ekyatuuka nga Okitobba 22, 1844, newankubadde baalutuukiriza mu bujuvu olugero lw'abawala ekkumi.

Abangi abaavaayo okusisinkana Omugole nga bagoberera obubaka bw'omalayika ow'olubereberye n'ow'okubiri, baagaana obubaka ogw'okusatu, ogw'oluvannyuma

olw'okukebera, ogw'okuwa eri ensi; era embeera efaananako eyo ejja kuddamu okutuukawo nga okuyita okusembayo kukolebwa.

Buli kimu eky'omu lugero luno kisaanidde okunoonyerezebawo n'obwegendereza. Tuyimirizibwa ng'abawala ab'amagezi oba ng'abawala abasirusiru. Review and Herald, Okitobba 31, 1899.

Ebyafaayo eby'obunnabbi ebyatandika ku kutuuka kw'omalayika ow'okusatu nga 22 Okitobba 1844 byalemelerwa, era ne byaggwa n'obujeemu bwa 1863. Okutuuka mu mwaka gwa 1850, Sister White yali yamaze okuwandiika obubaka obuddako buno.

Mukama yampa oluboneero, ku Jjanwali 26, lwe njja kutegeeza. Nnalaba nti abamu ku bantu ba Katonda baali basirusiru era nga beebase; nga balamuse katono bwokka, era nga tebakimanyi mu bujjuvu ebiseera mwe tulimu kaakano; era nti 'omusajja' n' 'ebbulashi ey'okukunkumula effuufu' yali ayingidde, era nti abamu baali mu kabi ak'okukunkumulwa ne batwalibwa. Nnasaba Yesu okubawonya, okubagumiikirizaako akaseera akatono, ababikkulire obunkenke obw'entiisa mwe bali, balyoke beetegese nga tekinnaba kubeera ng'ekiseera kiggwawo ddala. Malayika n'agamba nti, 'Okuzikirira kujja ng'omuyaga ogw'amaanyi nnyo ogw'okuzingulukusa.' Nnasaba malayika abasaasire era abawonye abo abagalira ddala ensi eno, era nga batadde emitima ku byabwe, era nga tebaagala kweyawula ku byo, ne babiwaayo nga ssaddaaka okuyanguyiza abatume mu kkubo lyabwe okulisa endiga ezirina enjala, ezali zifa olw'okubulwa mmere ey'Omwoyo.

Bwe nnalaba emyoyo emyavu nga gifa olw'okubulwa amazima ag'ekiseera kino, era abamu abaayatulanga nti bakkiriza amazima nga babalekera okufa, nga bakweka ebyetaagisa okutwala mu maaso omulimu gwa Katonda, ekyokulaba kyannyisa omutima nnyo, ne nsaba malayika akindiggyeeko ekyo. Ne ndaba nti bwe lwaba ng'ensonga ya Katonda esaba ebimu ku by'obugagga byabwe, ng'omuvubuka eyajjira Yesu [Matayo 19:16-22.], baagenda nga banakuwadde; era amangwago ekibonerezo ekijjulukuka kinaabayitako ne kiggwawo ebintu byabwe byonna, ate ne kiba nga kyayise dda okuwaayo eby'ensi nga ssaddaaka, n'okwegerera obugagga mu ggulu. Review and Herald, April 1, 1850.

Mu 1850, omusajja eyalina ekiwero ky'enfuufu yali amaze okutuuka. Ku lunaku lwa 22 Okitobba 1844, Omubaka w'Endagaano yali ajjidde mu yeekaalu ye mu ky'amangu, era n'atandika omulimu ogw'okusensa n'okutukuza batabani ba Leevi.

Tujja kugenda mu maaso n'okunoonyereza kuno mu kiwandiiko ekiddako.

Leero emmeeme zigezesebwa ne zikebwa, era bangi batambulira ku kkubo kye kimu ekyatambulirwako abo abaava ku Kristo. Bwe begezzebwa n'Ekigambo, bagaana Omuyigiriza ow'Obwakatonda. Bwe banenzebwa olw'obulamu bwabwe obutakkwatagana n'amazima n'obutuukirivu, bava ku Mulokozi; era ensalawo yaabwe, ng'ey'abayigirizwa abaanyiizibwa, tekyaddamu kukyusibwa. Tebakyatambulira na Kristo. Bw'atyo ebigambo bituukirizibwa, 'Ekiwoowo kye kiri mu mukono gwe, era anaakyaza ddala ekisasi kye, n'akuŋŋaanya enkalo ye mu ggwanika.' Signs of the Times, May 15, 1901.